

**QORTI CIVILI
PRIM'AWLA
ONOR IMHALLEF ANNA FELICE**

Illum 19 ta' Mejju, 2021

Rikors Guramentat Nru: 172/2016 AF

**Richard Haring
(Passaport Germaniz Numru CFT61HWW9)**

VS

MPM Capital Investments Limited (C-46783)

Il-Qorti:

Rat ir-rikors maħluf tal-attur Richard Haring, li permezz tiegħu wara li gie premess illi:

F'Novembru tas-sena 2015, l-attur wasal fi ftehim ta' xiri u bejgh ma' persuna ta' nazzjonalità Taljana bl-isem ta' Luigi Celentano sabiex jakkwista zewg vetturi ta' ghamla Ferrari u Lamborghini għall-prezz komplessiv ta' mija u sittin elf Ewro (€160,000).

Il-modalità ta' pagament pattwita kienet ta' depozitu ta' elf Ewro (€1,000) li gie mħallas meta ntlahaq il-ftehim, filwaqt li l-bilanc ta' mija u disgha u hamsin elf Ewro (€159,000) jithallas mal-konsenja tal-vetturi fl-Italja u dan tramite agent ta' pagament f'Malta li kienet proprju l-kumpannija konvenuta.

Kif pattwit bejn il-partijiet, wara l-hlas tad-depożitu l-attur iddepożita wkoll il-bilanc mal-kumpannija konvenuta, stante li minghajr tali komfort il-bejgh qatt ma seta' jigi pperfezzjonat.

Kien gie pattwit proprju li l-flus jghaddu biss bid-debita awtorizzazzjoni tal-attur.

Minkejja l-fatt illi l-attur qatt ma taha tali konferma u/jew awtorizzazzjoni u/jew struzzjoni lill-kumpannija konvenuta, la bil-fomm u lanqas bil-miktub, il-kumpannija intimata għaddiet il-bilanc ta' mija u disgha u hamsin elf Ewro (€159,000) lill-venditur.

L-attur jenfasizza li fl-ebda hin ma kkonferma mal-kumpannija konvenuta li l-flus għandhom jghaddu għand il-venditur stante li l-vetturi *de quo* qatt ma gew ikkonsenjati.

Dan l-agir negligenti da parte tal-kumpannija konvenuta irreka danni konsiderevoli lill-attur.

Stante l-fatt li meta giet kkuntattjata l-kumpannija konvenuta sostniet li hija effettivament inghatat tali struzzjonijiet (meta dan m'għandux mis-sewwa) u ma rritornatx il-flus, l-attur ma kellu ebda triq ohra ghajr li jintavola l-proceduri odjerni.

Intalbet din il-Qorti sabiex:

1. Tiddikjara illi l-kumpannija konvenuta agixxiet b'mod negligenti meta rrilaxxat il-fondi magħha depozitati mill-attur minghajr l-istruzzjonijiet tiegħu kif kien gie pattwit.
2. Tiddikjara illi tali negligenza ikkawzat danni fl-ammont ta' mija u disgha u hamsin elf Ewro (€159,000).
3. Prevja kull dikjarazzjoni ohra talvolta mehtiega u necessarja, tordna u tikkundanna lill-kumpannija konvenuta thallas lill-attur is-somma ta' mija u disgha u hamsin elf Ewro (€159,000).

Bl-ispejjez, inkluzi dawk tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju intavolat kontestwalment ma' din il-kawza, flimkien mal-imghax legali dovut minn Novembru 2015 sad-data tal-pagament effettiv.

Rat id-dokument anness.

Rat ir-risposta maħlufa tas-soċjetà konvenuta MPM Capital Investments Limited, li permezz tagħha eċċepiet illi:

It-talbiet tar-rikorrenti huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante li l-azzjoni tar-rikorrenti hija bbazata fuq premessi u dikjarazzjonijiet inveritiera kif ser jigi ppruvat fil-mori ta' dawn il-proceduri li jrendu l-istess talbiet minghajr ebda fundament guridiku u fattwali.

Minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-esponenti ma kkawzat l-ebda danni lir-rikorrenti u għalhekk ma għandhiex fl-ebda kaz tigi kkundannata thallas xi danni lir-rikorrenti.

Minghajr pregudizzju ghas-suespost, jekk l-esponent għandu xi pretensjoni fir-rigward tal-kaz in ezami din qatt ma kellha titressaq fil-konfront tal-esponenti izda kontra terz u għalhekk f'dan is-sens l-esponenti ma hijiex il-legittimu kontradittur tal-azzjoni tar-rikorrenti.

Minghajr pregudizzju kuntrarjament ghal dak allegat kien ir-rikorrenti li kkawza danni lill-esponenti minhabba l-agir tieghu u huwa l-istess rikorrenti li huwa debitur tal-esponenti kif *del resto* ser jigi ppruvat permezz ta' kontro talba li qed tigi pprezentata kontestwalment ma' din ir-risposta.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti li huwa minn issa ingunt in subizzjoni u b'rizerva ta' kull azzjoni ulterjuri fil-ligi spettanti lill-esponenti.

Rat id-dokument anness.

Rat il-kontro talba tas-socjeta' konvenuta MPM Capital Investments Limited, li permezz tagħha wara li gie premess illi:

L-intimat rikonvenzjonat Richard Haring dahal f'kuntratt ta' bejgh ma' certu Luigi Celentano, cittadin Taljan, detentur tal-karta tal-Idenitità numru taljana AS 7102259 rigwardanti diversi vetturi ta' lussu ghal prezz globali ta' seba' mija u hamsin elf Ewro (€750,000).

L-istess Luigi Celentano kien indika lill-istess Haring, kont intestat lis-socjeta' esponenti fil-Bank of Valletta plc sabiex dan ihallsu fih parti mill-prezz fl-ammont ta' €159,000 ghaliex l-istess Celentano ried jagħmel uzu minn xi servizzi tas-socjeta' esponenti.

Fil-fatt is-socjeta' esponenti rceviet din is-somma permezz ta' transfers bankarji u ghaddiet l-istess lil Celentano wara li l-intimat ikkonfermalha dan u addirittura xi jiem wara kkonferma li ma kellu l-ebda problema ma' Celentano.

Wara li saru t-trasferimenti lil Celentano jidher li nqala' dizgwid bejn Haring u Celentano dwar l-istess bejgh.

Richard Haring minflok istitwixxa proceduri kontra l-imsemmi Celentano sabiex jittanta jirkupra dik il-parti tal-prezz tal-bejgh mhallsa minnu, ghamel rapport malizzjuz kontra l-ufficjali tal-esponenti mill-Pulizija Maltija, ipprezenta l-proceduri fl-ismijiet

premessi u li ghalihom qed issir din il-kontro talba, ipprezenta mandat ta' sekwestru kawtelatorju kontra l-esponenti ghas-somma ta' €159,000 u fittex li jaghmel pubblicità negattiva kontra s-socjetà esponenti fil-media lokali.

Konsegwenza tal-azzjonijiet ta' Richard Haring, ufficjali tal-esponenti sfaw interrogati u investigati mill-Pulizija Maltija, l-operat tal-esponenti sfat effettwata negattivament meta fost affarijiet ohra gew milquta kontijiet tal-esponenti ta' tip fiducjarji kontenenti flejjes ta' klienti li jkunu nghataw lill-esponenti ai fini ta' investiment, kif ukoll l-esponenti soffriet danni ta' immagini u danni ingenti ohra fis-suq lokali tenut kont li l-esponenti hija entità regolata u l-informazzjoni moghtija minn Richard Haring lill-media lokali kien intiza purament sabiex toskura lill-istess esponenti u tikkawza dannu, b'riskju serju ta' telf ta' klienti u danni ingenti ohra.

L-esponenti saret taf bil-proceduri u l-mandat mill-mezzi ta' xandir qabel biss giet notifikata formalment bl-atti u lanqas biss qatt giet notifikata mqar b'ittra ufficjali da parti tal-istess Richard Haring.

Kif ser jirrizulta l-proceduri inizjati minn Richard Haring huma frivoli u vessatorju u intizi purament li jaghmlu hsara lill-esponenti bit-tama li l-esponenti iccedi ghar-rieda tal-istess Haring.

Konsegwenza tal-agir ta' Richard Haring, l-esponenti sofriet u qed issofri danni kif indikat hawn qabel.

Intalbet din l-Qorti sabiex:

1. Tiddikjara li konsegwenza u kawza tal-agir u l-azzjonijiet ta' Richard Haring l-esponenti sofriet danni.
2. Tillikwida okkorrendo permezz ta' periti nominandi d-danni hekk sofferti mill-esponenti.
3. Tikkundanna lil Richard Haring ihallas lill-esponenti is-somma hekk likwidata skond it-tieni talba.

Bl-ispejjeż u bl-imghax kontra Richard Haring li huwa minn issa ngunt in subizzjoni u b'rizerva ta' kull azzjoni ulterjuri spettanti lill-esponenti fil-ligi.

Rat ir-risposta maħlufa tal-attur Richard Haring għal kontro talba tas-socjetà konvenuta li permezz tagħha eċċepixxa illi:

Fil-mertu t-talbiet tal-intimata rikonvenzjonanta fil-konfront tar-rikonvenzjonat huma għal kollox infondati kemm fil-fatt kif ukoll fid-dritt stante li r-rikorrenti rikonvenzjonat għandu *prima facie* raguni jikkawtela l-pretensjonijiet tiegħu permezz tal-proceduri legali opportuni illi huwa ha.

Minghajr pregudizzju għas-suespost, ir-rikonvenzjonat kellu wkoll kull dritt li jiehdu dawk il-passi necessarji sabiex jitlob lill-awtoritajiet jinvestigaw agir da parti tas-socjetà rikonvenzjonanta intiz biex iqarra.

Minghajr pregudizzju għas-suespost, l-intimata rikonvenzjonanta ma sofriet ebda danni kif qed tallega anzi kienet proprju s-socjetà rikonvenzjonanta illi kkawzat dannu lir-rikonvenzjonat; u dan meta s-socjetà rikonvenzjonanta (a) bhala kumpanija licenzjata mill-Awtorità Maltija għas-Servizzi Finanzjarji (MFSA) naqset milli tagħmel process ta' due diligence skond il-ligi fuq Luigi Celentano, li minghandu kellhom jinxtraw il-vetturi in kwistjoni, stante li kieku għamlet dan kien facilment jirrizulta illi l-imsemmi Celentano għa kien gie misjub hati ta' frodi f'numru ta' kazijiet; (b) ttrasferrixxiet flejjes mibghutha lilha mir-rikonvenzjonat, lil Celentano minghajr l-awtorizzazzjoni mehtiega tar-rikonvenzjonat u dan minkejja li hi stess obligat ruhha li tagixxi ta' intermedjarju finanzjarju (*escrow agent*) u meta wkoll is-socjetà rikonvenzjonanta kienet konxja tal-problemi li r-rikonvenzjonat kien qed ikollu ma' Celentano.

Ukoll fil-mertu, b'referenza għas-sitt u seba' paragrafi tal-kontro talba, u cioè b'referenza għad-dannu li allegatament soffriet r-rikonvenzjonanta wara li giet irrapportata l-kawza fuq il-mezzi tax-xandir, bir-rispett kollu r-rikonvenzjonat jirrileva li l-atti u proceduri gudizzjarji nostrana huma pubblici u għalhekk kull gurnalist u/jew persuna interessata fil-fatti għandha access liberu għal tali atti u għaldaqstant ir-rikonvenzjonat ma jistax

jitgħies responsabbli għal kwalunkwe danni allegatament sofferti mis-socjetà rikonvenzjonanta.

Salv u impregudikata kwalsiasi eccezzjonijiet ulterjuri għat-talbiet attrici li tista' tkun permessa mil-Ligi.

Għaldaqstant, permezz tal-prezenti l-esponenti rikonvenzjonat jitlob bir-rispett illi dina l-Onorabbli Qorti joghgobha tichad it-talbiet tar-rikonvenzjonanta, bl-ispejjez kontra l-istess rikonvenzjonanta li hija minn issa ngunta in subizzjoni.

Semgħet ix-xhieda prodotti.

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet.

Semgħet it-trattazzjoni finali tal-partijiet.

Rat li l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Rat l-atti kollha tal-kawża.

Ikkunsidrat illi din hija kawża b'kontro talba għad-danni. Permess tal-kawża prinċipali, l-attur qiegħed jitlob lill-Qorti ssib illi s-socjetà konvenuta kkawżatlu danni meta aġixxiet b'negligenza u rrilaxxjat fondi depożitati magħha lil terzi. Permezz tat-talbiet rikonvenzjonali tagħha, s-socjetà konvenuta qiegħda titlob lill-Qorti tordna lill-attur jiġi kkundannat iħallasha d-danni u dan peress li tgħid li intavola proċeduri li huma frivoli u vessatorji intiżi purament sabiex jagħmlulha l-ħsara.

Mill-provi prodotti jirriżulta li f'Novembru 2015 l-attur daħal fi ftehim ma' ċertu Luigi Celentano, ta' nazzjonalità Taljana, għax-xiri ta' żewġ vetturi *second hand*, waħda tal-għamla Ferrari u l-oħra tal-għamla Lamborghini. L-attur jgħid illi l-prezz miftiehem bejniethom kien ta' €160,000 għaž-żewġ vetturi. Fil-fatt, l-attur u Celentano kienu ffirmaw żewġ dokumenti minn fejn jirriżulta li l-prezz maqbul għal-Lamborghini kien ta' €115,000, minn liema prezz l-attur ħallas €500 fi flus kontanti dakinhar akkont u l-prezz tal-Ferrari kien ta' €45,000, minn liema prezz l-attur ħallas ukoll €500 fi flus kontanti bħala depożitu akkont tal-prezz finali.

Celentano indika lill-attur kont bankarju mal-Bank of Valletta fejn l-attur kellu jibgħat il-pagament ta' €159,000 għaż-żewġ vetturi. Malli l-attur bagħat il-pagament tal-Lamborghini, il-bank tiegħu infurmah illi l-kont fejn kien bagħat il-flus ma kienx f'isem Celentano imma f'isem is-soċjetà konvenuta.

L-attur għamel kuntatt mas-soċjetà konvenuta permezz ta' e-mail tas-17 ta' Novembru 2015 u inizjalment talabhom jibgħatulu l-flus lura peress li hu kien minghalih li qiegħed iħallas lil Celentano.

Is-soċjetà konvenuta hija liċenzjata mill-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarja ta' Malta sabiex toffri servizzi ta' investiment lill-klijenti tagħha. B'risposta għall-e-mail tal-attur, Melvyn Mangion għall-konvenuta infurmah dakinhar stess x'tip ta' servizzi toffri l-kumpannija tiegħu kif ukoll li Celentano huwa klijent tagħhom u staqsieh jekk wara din l-ispjegazzjoni għadux irid lill-konvenuta troddlu l-flus lura. L-attur wieġeb fis-sens li jekk Mangion jikkonfermalu dak kollu li kien ftiehem ma' Celentano, inkluż li sa tlett ijiem wara ser isir it-trasferiment tal-vetturi, ma kienx hemm bżonn li l-konvenuta troddlu l-flus li ħallas.

Għal din l-e-mail Alex Mangion, dirigent ieħor tal-konvenuta, wieġbu billi bagħtlu l-kontenut ta' e-mail li Celentano suppost bagħat lill-attur iżda li minflok kien bagħat lilu. F'din l-e-mail Celentano ikkonferma li l-attur kien xtara ż-żewġ vetturi mingħandu u li l-vetturi seta' jmur jiġborhom is-Sibt ta' wara.

Dakinhar tas-17 ta' Novembru, Alex Mangion bagħat e-mail oħra lill-attur fejn qallu hekk,

"We would like to inform you that we will be blocking the funds transferred by you for the two vehicles until you pickup the cars and confirm the safe delivery of the cars. Once we receive your confirmation that you received the products as agreed, we will then release the funds to Mr Celentano. In any case, we will resend the funds back to the same account from where we received the funds."

L-għada 18 ta' Novembru, Alex Mangion bagħtlu e-mail oħra lill-attur. Din id-darba qallu li,

"I had a meeting with Mr. Celentano at my office this morning. He would like to withdraw part of the funds that you transferred but I cannot give him any funds without your go ahead. He would like an answer before 2pm today as then he will have to return home. Can you kindly inform me the way forward please?"

L-attur wieġeb għal din l-e-mail billi infurmah bil-ftiehim li kellu ma' Celentano u cioè li dakinhar stess kien ftiehem miegħu li l-għada ser jiġbor il-Lamborghini u l-ġurnata ta' wara l-Ferrari u li kien ser jibgħat (lill-konvenuta) il-bilanċ li kien għad jonqos fuq il-Ferrari.

Jidher li sa dakinhar kienu diġà bdew il-problemi bejn l-attur u Celentano in kwantu li dan tal-aħħar beda jagħfas lill-attur biex jagħti struzzjonijiet lill-konvenuta tirrilaxxa l-flus filwaqt li l-attur beda jilmenta li kien għadu mingħajr il-vetturi.

Minkejja dan kollu, l-attur xorta mar l-Italja sabiex jiltaqa' ma' Celentano l-għada 19 ta' Novembru. L-attur jgħid li dakinhar Celentano infurmah illi d-dokumentazzjoni neċessarja għat-trasferiment tal-vetturi kienet għadha mhux lesta. Jidher li dakinhar, waqt li l-attur kien fl-uffiċju ta' Celentano seħħet telefonata bejn l-attur u Alex Mangion fil-preżenza ta' Celentano. Fil-frattemp, l-attur bagħat żewġ pagamenti oħra ta' €2,000 u €40,500 lill-konvenuta. B'kollox, l-attur ħallas €159,000 lill-konvenuta.

Dakinhar fil-għaxija, Alex Mangion bagħat e-mail oħra lill-attur fejn qallu, *'Hi Richard, Just a small note to confirm what was discussed by phone now, that I can forward the payment of the two vehicles to M.r Celentano. Thanks, Alex.'* L-attur jgħid illi dak il-ħin huwa ma kienx raha din l-e-mail għaliex ma kellux aċċess għall-internet. Kien x'kien il-każ, l-attur qatt ma wieġeb għal din l-e-mail.

Fl-20 ta' Novembru l-attur reġa ltaqa' ma' Celentano. Dan tal-aħħar talbu biex jiffirma dokument li skont hu ried jiġi awtentikat

minn nutar qabel ma seta' jsir it-trasferiment tal-vetturi. Dakinhar, l-attur bagħat *e-mail* lil Alex Mangion jinfurmah b'dan kollu. Fil-21 ta' Novembru, l-attur bagħat *e-mail* oħra lil Alex Mangion fejn qallu li huwa ma kellu l-ebda problema ma' Celentano u li kien qiegħed jistenna d-dokumenti. Nhar it-23 ta' Novembru, Alex Mangion kien bagħat messagg bil-mobile lill-attur fejn staqsieh jekk hux kollox sew. L-attur wiegħbu, '*Hallo Alex yes.*' Mangion staqsieh jekk jistax ikompli jibgħat il-flus lil Celentano. L-attur wiegħbu l-għada fejn infurmah li kien għadu mingħajr il-vetturi u mingħajr id-dokumenti. Filwaqt li qallu li kien sejjer Verona, avżah li jekk il-vetturi mhux ser ikunu lesti, ried il-flus lura.

Jidher li wara dakinhar in-negozju bejn l-attur u Celentano sfaxxa fix-xejn in kwantu li Celentano beda jitolbu aktar flus sabiex itih il-vetturi stante li skont hu, il-prezz totali miftiehem għall-bejgħ taż-żewġ vetturi kien fil-fatt €750,000 u mhux €160,000. L-attur jgħid illi kien biss f'dan l-istadju li fittex isem Celentano fuq l-internet u rriżultalu li Celentano kien involut f'diversi każi ta' frodi fl-Italja.

Meta l-attur informa b'dan kollu lil Alex Mangion permezz ta' *e-mail* tal-25 ta' Novembru 2015 fejn talbu wkoll il-flus lura, Mangion wiegħbu li fil-fatt il-konvenuta kienet irrilaxxjat il-flus lil Celentano fl-20 u fit-23 ta' Novembru. Fuq struzzjonijiet ta' Celentano, dawn il-flus intbagħtu lil ibnu Andrea Celentano (€66,025), lil ċertu Gianluca Galante (€49,000), u lis-soċjetà Panatta SRL (€30,000). Skont Alex Mangion, l-istruzzjonijiet Celentano kien jagħtihomlu verbalment.

Alex Mangion jgħid ukoll illi l-konvenuta kienet ħarġet *cheque* lil Celentano ta' madwar €12,400 imma dan qatt ma ssarraf u allura il-flus għadhom għandhom. Jirriżulta wkoll illi l-konvenuta żammet is-somma ta' €1,590 għaliha bħala *fees* li kellu jħallas Celentano għall-investimenti li allegatament kellu jagħmel magħha (il-flus illi ħallas l-attur).

Bejn il-25 u 26 ta' Novembru, il-konvenuta ipprovat tagħmel *callback* tal-flus mal-Bank of Valletta imma l-flus qatt ma waslu lura mingħand il-banek esteri fejn kienu ntbgħatu.

Celentano ppreżenta lill-konvenuta, li da parti tagħha għaddietha lill-attur, kopja ta' skrittura miktuba bl-idejn fejn allegatament hemm maqbul bejn l-attur u Celentano li l-prezz globali għall-bejgħ tal-vetturi in kwistjoni kien fil-fatt €750,000. L-attur jinsisti li dan id-dokument, li Celentano qatt ma tah kopja tiegħu, huwa ffalsifikat in kwantu li l-figuri nkitbu minn Celentano wara li ffirma l-attur.

L-attur kien għamel rapport dwar Celentano mal-pulizija Taljana li fil-fatt ipproċedew kontrihi kriminalment. Madanakollu, dwar l-eżitu ta' dawn il-proċeduri l-partijiet ma għabux prova.

Skont l-attur, Alex Mangion kien aċċertah illi mhuwiex ser jibgħat il-flus lil Celentano sakemm l-attur ma jikkonfermalux illi l-vetturi kienu għandu u li huwa qatt ma taha struzzjonijiet lill-konvenuta sabiex tirrilaxxa l-flus lil Celentano.

Da parti tagħha, il-konvenuta tinsisti li hija ma kellha l-ebda obbligu tivverifika jekk in-negozju li sar bejn l-attur u Celentano seħħx jew le in kwantu li Celentano biss kien kljent tagħha filwaqt illi mal-attur qatt ma kellha relazzjoni kummerċjali. Fil-fatt, teċepixxi preliminarjament li mhijiex il-leġittimu kontraddittur tat-talbiet tal-attur.

Fil-fehma tal-Qorti, din l-eċċezzjoni mhijiex tajba. Filwaqt illi huwa veru li l-ftehim illi l-attur kellu ma' Celentano huwa *res inter alios acta* għall-konvenuta, it-talbiet tal-attur huma bbażati fuq il-ftehim illi jgħid illi kellu mal-konvenuta sabiex ma jirrilaxxjawx il-flus lil Celentano qabel ma jgħidilhom hu. Mhuwiex minnu għalhekk illi l-konvenuta ma kellha l-ebda relazzjoni kummerċjali mal-attur. Il-fatt illi l-attur ma kienx kljent tagħha ma jfissirx illi t-talbiet tal-attur ma jistgħux jiġu diretti lejha ladarba d-dirigenti tagħha aċċettaw illi jirċievu l-flus mingħand l-attur fuq struzzjonijiet tal-kljent tagħhom.

Fil-mertu, is-soċjetà konvenuta teċepixxi li t-talbiet tal-attur huma bbażati fuq premessi u dikjarazzjonijiet inveritiera kif ukoll illi ma kkawżat l-ebda danni lill-attur.

Kif diġà ntqal, it-talbiet tal-attur huma bbażati fuq il-ftehim illi jgħid li kellu mal-konvenuta u cioè l-obbligu li ntrabtet bih li ma

tirrilaxxjax il-flus lil Celentano qabel l-attur jagħti l-kunsens tiegħu. Filwaqt illi l-attur jgħid li huwa qatt ma awtorizza lil xi hadd mill-aħwa Mangion jirrilaxxja l-flus, Alex Mangion jinsisti li l-attur fil-fatt tah struzzjonijiet sabiex jirrilaxxja l-flus lil Celentano meta tkellmu telefonikament dakinhar tad-19 ta' Novembru waqt li l-attur kien l-Italja, fl-uffiċju ta' Celentano u fil-preżenza tal-istess Celentano. Mangion jgħid ukoll illi meta huwa kien baġat sms lill-attur jistaqsih jekk hux kollox sew, l-attur kien wiegħbu 'iva.'

Fis-sentenza tagħha tal-24 ta' Marzu 2004, fil-kawża Maria Xuereb et vs Clement Gauci et, il-Qorti tal-Appell Inferjuri qalet hekk dwar konflitt ta' provi fil-kamp ċivili:

"Huwa paċifiku f'materja ta' konflitt ta' verżjonijiet illi l-Qorti kellha tkun gwidata minn żewg principji fl-evalwazzjoni tal-provi quddiemha:

- 1. Li tagħraf tislet minn dawn il-provi korroborazzjoni li tista' tikkonforta xi wahda miz-zewg verżjonijiet bhala li tkun aktar kredibbli u attendibbli minn oħra; u*
- 2. Fin-nuqqas, li tigi applikata l-massima "actore non probante reus absolvitor"*

Ara a propożitu sentenza fl-ismijiet "Fogg Insurance Agencies Limited noe vs Maryanne Theuma", Appell, Sede Inferjuri, 22 ta' Novembru, 2001.

*Fi kliem ieħor, il-Qorti għandha teżamina jekk xi wahda miż-żewg verżjonijiet, fid-dawl tas-soliti kriterji tal-kredibilità u speċjalment dawk tal-konsistenza u verosimiljanza, għandhiex teskludi lill-oħra, anke fuq il-bilanc tal-probabilitajiet u tal-preponderanza tal-provi, ghax dawn, f'kawzi ċivili, huma ġeneralment suffiċjenti għall-konvinċiment tal-ġudikant (**Kollez. Vol L pII p440**)."*

Fis-sentenza ta' din il-Qorti diversament presjeduta tat-28 ta' April 2003, fl-ismijiet Emanuel Ciantar vs David Curmi noe, ġie ppreċizat hekk:

"Huwa ben maghruf f'materja konsimili illi mhux kwalunkwe konflitt, kontradizzjonijiet jew inezattezzi fil-provi ghandhom ihallu lill-Qorti f'dak l-istat ta' perplessità li minhabba fihom ma tkunx tista' tiddeciedi b'kuxjenza kwietta jew jkollha b'konsegwenza taqa' fuq ir-regola ta' in dubio pro reo;

Fil-kamp civili ghal dak li hu apprezzament tal-provi, il-kriterju ma huwiex dak jekk il-gudikant assolutament jemminx l-ispegazzjonijiet forniti lilu imma jekk dawn l-istess spjegazzjonijiet humiex, fic-cirkostanzi zvarjati tal-hajja, verosimili. Dan fuq il-bilanc tal-probabilitajiet, sostrat baziku ta' azzjoni civili, in kwantu huma dawn, flimkien mal-proponderanza tal-provi, generalment bastanti ghall-konvinciment. Ghax kif inhu pacifikament akkolt, ic-certezza morali hi ndotta mill-preponderanza tal-probabilitajiet. Dan ghad-differenza ta' dak li japplika fil-kamp kriminali fejn il-htija trid tirrizulta minghajr ma thalli dubju ragjonevoli. (Vol. XXXVI P I p 319)."

Aktar riċenti, fid-deċiżjoni fl-ismijiet *Chef Choice Limited vs Raymond Galea et*, tas-26 ta' Settembru 2013, din il-Qorti diversament presjeduta kellha l-okkażjoni tidhol f'dettall dwar kif għandu jiġi trattat l-oneru tal-prova. Dik kienet kawża fejn il-kumpannija attriċi kienet qiegħda tallega li l-konvenut approprija ruħu indebitament jew dawwar għall-benefiċċju tiegħu merkanzija tagħha u b'hekk ikkawżalha danni li għandu jwieġeb għalihom. Intqal hekk:

"Illi huwa accettat li biex persuna tista' tinsab responsabbli għall-hsara li haddiehor ikun garrab bl-eghmil ta' dik il-persuna, mhuwiex mehtieg li l-eghmil wahdu ta' dik il-persuna ikun il-kawza wahdaniya tad-dannu mgarrab, ghaliex bizzejjed jintwera s-sehem ta' dik il-persuna bin-negligenza jew bir-rieda tagħha biex jintrabat magħha l-piz tar-responsabbiltà ghal dak li jkun gara. Izda biex is-sehem ta' dik il-persuna jnissel il-htija u r-responsabbiltà li tigi magħha, jehtieg jintwera (mill-parti li tallega d-dannu u bi prova tajba kif tistenna l-ligi) li dik il-htija nisslet id-dannu attwalment imgarrab u li tali dannu jkun imkejjel u ippruvat b'mod cert. Ir-rabta tal-kawżalità hija mehtiega ta' bilfors;

Illi l-Qorti tqis li, ghalkemm il-grad ta' prova fil-procediment civili mhuwiex wiehed tassattiv daqs dak mistenni fil-procediment kriminali, b'daqshekk ma jfissirx li l-provi mressqa jridu jkunu anqas b'sahhithom. Il-prova mistennija fil-qasam tal-procediment civili ma tistax tkun semplici supposizzjoni, sospett jew kongettura, imma prova li tikkonvinci lil min irid jaghmel gudizzju. Izda f'kazijiet mibnija fuq id-delitt jew il-kwazi-delitt, l-aktar meta jkun hemm imdahhal xi eghmil tal-qerq tal-parti mharrka huwa ammess li "f'kawza civili d-dolo jista' jigi stabbilit anke permezz ta' presunzjonijiet u ndizji, purché s'intendi jkunu serji, precizi u konkordanti, b'tali mod li ma jhallu l-ebda dubju f'min hu msejjah biex jiggudika";

Illi minbarra dan, il-parti attrici ghandha l-obbligu li tipprova kif imiss il-premessi ghat-talbiet taghha b'mod li, jekk tonqos li taghmel dan, iwassal ghall-helsien tal-parti mharrka (ara - App. Inf. - JSP - 12.1.2001 - Hans J. Link et vs Raymond Mercieca). Il-fatt li l-parti mharrka tkun ressqet verzzjoni li ma taqbilx ma' dik imressqa mill-parti attrici ma jfissirx li l-parti attrici tkun naqset minn dan l-obbligu, ghaliex jekk kemm-il darba l-provi cirkostanzjali, materjali jew fattwali jaghtu piz lil dik il-verzzjoni tal-parti attrici, l-Qorti tista' taghzel li toqghod fuqha u twarrab il-verzzjoni tal-parti mharrka. Minn naha l-ohra, il-fatt li l-parti mharrka ma tressaqx provi tajba jew ma tressaq provi xejn kontra l-pretensjonijiet tal-parti attrici, ma jehlisx lil din milli tipprova kif imiss l-allegazzjonijiet u l-pretensjonijiet taghha;

Illi huwa ghalhekk li l-ligi torbot lill-parti f'kawza li tipprova dak li tallega u li taghmel dan billi tressaq l-ahjar prova."

Applikati dawn il-principji ghall-kawza tal-lum, il-Qorti tqis illi l-attur ghandu ragun jghid illi Alex Mangion ghall-konvenuta obbliga ruhu li ma jghaddix il-flus lil Celentano qabel ma l-attur jawtorizzah biex jipprocedi bir-rilaxx tal-flus. L-attur ghandu ragun jghid ukoll illi huwa qatt ma awtorizza lil xi rapprezentant tal-konvenuta sabiex jirrilaxxja l-flus lil Celentano. Il-Qorti xejn ma hija konvinta mill-verzzjoni ta' Alex Mangion li huwa kien ircieva struzzjonijiet verbali minghand l-attur sabiex jirrilaxxja l-flus favur Celentano. Il-konvenuta kienet obbligata tagixxi u

tirrilaxxa l-flus biss fuq struzzjonijiet inekwivoci. Ta' dawn lil din il-Qorti ma jirrizultalhiex prova.

L-attur kien vittma ta' frodi. Mill-atti tal-kawża jirrizulta li dan Celentano huwa frodist illi sparixxa bil-flus tal-attur. Din il-Qorti hija konvinta mill-verżjoni tal-attur li d-dokument li kopja tiegħu tinsab a fol. 45 tal-proċess u cioè l-iskrittura li l-attur iffirma fl-20 ta' Novembru 2015, huwa ffalsifikat in kwantu li l-figuri hemm imniżżla saru ad insaputa tal-attur.

Il-Qorti m'hija xejn konvinta mill-istampa li jippruvaw ipiġu l-aħwa Mangion u cioè li l-konvenuta b'hal donnha sabet ruħha fil-kwistjoni b'hal pilatu fil-kreditu. Li kieku r-rappreżentanti tal-konvenuta kienu serji fil-professjoni tagħhom, żgur illi ma kienux ser jaċċettaw il-proposta dubjuża ta' Celentano u jaċċettaw flus mingħand l-attur, bniedem li fuqu ma għamli l-ebda eżerċizzju ta' *due diligence* kif titlob il-liġi għal skopijiet ta' verifiki kontra l-*money laundering*, speċjalment meta, kif intwera, l-attur lanqas biss kien jaf li qed iħallas lil konvenuta u l-vetturi li kienu s-soġġett tan-negozju kienu għadhom lanqas waslu għandu. Għal din il-Qorti huwa altru milli ovvj u li t-transazzjoni kienet waħda suspettuża u riskjuża li kienet tinvolvi persuni ta' reputazzjoni dubjuża u żgur illi bl-aġir tagħha l-konvenuta kisset l-obbligi imposti fuqha permezz tar-Regolamenti kontra l-*Money Laundering* u Finanzjar ta' Terroriżmu.

In-negligenza tar-rappreżentanti tal-konvenuta kompliet timmanifesta ruħha meta i) qabdu u rilaxxaw il-flus tal-attur mingħajr l-istruzzjonijiet speċifiċi tiegħu u mhux darba, imma f'okkażjonijiet u ġranet separati minkejja li kienu jafu li l-attur kien qed jirriskontra diffikultajiet ma' Celentano u ii) aċċettaw struzzjonijiet verbali mingħand Celentano sabiex il-flus jibgħatuhom lil tlett persuni differenti li fuq tnejn minnhom il-konvenuta lanqas biss għamlet eżerċizzju ta' *due diligence*. Meta xehed quddiem din il-Qorti Alex Mangion stess stqarr li l-għada li baġhtli l-*e-mail* tas-17 ta' Novembru, l-attur kien qallu li hemm xi problemi. Kien inutli allura li Mangion baġhat *e-mail* u anke sms lill-attur jitolbu jawtorizzazzjoni jirrilaxxja l-flus biex imbaġhad, mingħajr ma jottjeni l-kunsens tal-attur u minkejja kollox, xorta waħda irrilaxxja l-flus lil terzi.

Imbagħad, sorprendentement mill-provi rriżulta li l-konvenuta għadha qed iżżomm għandha mal-€14,000 mill-flus tal-attur i) in linea ta' fees li kellu jhallas Celentano (għall-investimenti li fuq kollox qatt ma saru!) u ii) għaliex allegatament il-konvenuta ħarġet *cheque* ta' madwar €12,400 li Celentano qatt ma sarraf. Il-Qorti ser iżżid tgħid illi l-istorja ta-*cheque* ma hija konvinċenti xejn la darba l-bqija tal-flus Mangion kien bagħathom lill-persuni assoċjati ma' Celentano permezz ta' *bank transfers*.

Lanqas ma hija verosimili jew kredibbli l-verżjoni ta' Alex Mangion li Celentano kien beħsiebu jinvesti dawn il-flus mal-konvenuta imma li ddeċidew li ma jriduhx aktar bħala klijent meta raw li ġej bil-problemi. Kieku verament il-flus tal-attur kien ser jinvestihom, Celentano ma kienx ikollu dik l-għagħla kollha biex jehodhom u l-konvenuta ma kienx ikollha dik l-għagħla kollha biex flus ħaddieħor tgħaddihomlu.

Il-kunsiderazzjonijiet legali marbutin ma' azzjoni bħal din ġew imfissra minn din il-Qorti diversament presjeduta fis-sentenza fl-ismijiet Credorax Bank Ltd vs LRQ Distribution Limited, tas-7 ta' Novembru 2017:

"Illi l-Qorti tagħraf li n-nuqqas ta' twettiq ta' obligazzjoni kuntrattwali iġġib fis-seħħ l-effetti "sekondarji" tal-istess obligazzjoni – jiġifieri l-effett li min jonqos li jwettaq dak li ntrabat għalih irid jagħmel tajjeb għad-danni li tkun ġarrbet il-parti li magħha kien intrabat (Art. 1125 tal-Kap 16);

Illi meta parti tkun intrabtet li twettaq xi ħaġa u ma ttemmhiex, il-parti l-oħra (jiġifieri, l-kreditur tal-obbligazzjoni) tista' tingħata s-setgħa li twettaqha hi bi spejjeż ta' min ikun naqasha (jiġifieri, d-debitur tal-obbligazzjoni) (Art. 1127 tal-Kap 16). Kreditur ta' obligazzjoni li ħaddieħor ikun intrabat miegħu li jwettaq, u dan jonqos li jwettaqha, għandu l-għażla li jishaq mad-debitur tal-obbligazzjoni li jwettaq dak li ntrabat li jagħmel (P.A. 13.12.1952 fil-kawża fl-ismijiet Galea vs Calleja (Kolez. Vol: XXXVI.ii.578) u, f'każ li l-adempiment ma jkunx għadu jista' jsir aktar, li jitlob il-ħlas tad-danni mġarrba minħabba dak in-nuqqas (Kumm. 13.2.1952 fil-kawża fl-ismijiet Petroni vs Petroni noe (Kollez. Vol: XXXVI.iii.629)), liema

danni jissarrfu fit-telf li l-kreditur ikun ġarrab u fil-qligħ li jkun imtellef minħabba l-inadempiment (Art. 1135 tal-Kap 16);

Illi d-danni maḥsuba mil-liġi għan-nuqqas ta' twettiq ta' obligazzjoni jew għat-twettiq tardiv tagħha huma t-telf imġarrab mill-kreditur u/jew il-qligħ imtellef (Art. 1135 tal-Kap 16), sakemm jintwera li tali telf jew tali qligħ imtellef ikunu l-effett immedjat u dirett tan-nuqqas tat-twettiq tal-obbligazzjoni (Art. 1137 tal-Kap 16). Fejn in-nuqqas ta' twettiq ma jkunx ġej minn għamil doluż tad-debitur, id-danni mġarrbin mill-kreditur li huwa obligat jagħmel tajjeb għalihom huma dawk li basar jew wieħed sata' jobsor li jiġġarrbu fiż-żmien tat-twettiq tal-obbligazzjoni (Art. 1136 tal-Kap 16);

Illi kull meta wieħed jintrabat li jwettaq obligazzjoni huwa mistenni li jagħmel dan bl-għaqal ta' missier tajjeb tal-familja (Art. 1132(1) tal-Kap 16). Dan għaliex, ukoll fejn id-debitur ma jkunx mexa b'mala fidi, huwa jrid jagħmel tajjeb għal kull dannu li jġarrab il-kreditur tal-obbligazzjoni kemm dwar in-nuqqas ta' twettiq tar-rabta u kif ukoll dwar id-dewmien fl-eżekuzzjoni (Art. 1133 tal-Kap 16);

Illi jkun xieraq li wieħed iżomm quddiem għajnejh li ladarba d-danni mitluba huma ta' sura kuntrattwali, l-għan tagħhom irid ikun dak li jagħmlu tajjeb għall-ħsara li l-parti kontraenti mġarrba turi li batiet minħabba l-ksur kuntrattwali tal-parti l-oħra, u m'għandhomx ikunu għodda ta' kastig jew penali kontra dik il-parti inadempjenti u lanqas okkażjoni għall-parti mġarrba li tistagħna bi ħsara tal-parti inadempjenti (App. Kumm. 15.12.1952 fil-kawża fl-ismijiet Calleja noe vs Mamo pro et noe (Kollez. Vol: XXXIV.i.367)). B'mod partikolari, min, minħabba ksur ta' rabta kuntrattwali li jkun daħal għaliha, jsir responsabbli għall-ħlas tad-danni lill-parti l-oħra jrid jagħmel tajjeb għal kull dannu li raġonevolment jitqies konsegwenti direttament għal dak in-nuqqas (P.A. PS 23.4.2010 fil-kawża fl-ismijiet Joseph Dalli et vs Mediterranean Film Studios Ltd. (mhix appellata)), filwaqt li l-istess parti mġarrba għandha d-dmir li tiegħu l-passi meħtieġa biex tnaqqas kemm jista' jkun dak id-dannu jew

tal-anqas ma tagħmlux aġar (App. Inf. 3.11.1956 fil-kawża fl-ismijiet Xuereb vs Livick (Kollez. Vol: XL.i.63))."

B'applikazzjoni tal-premess, il-Qorti ma ssib l-ebda raġuni għalfejn is-soċjetà konvenuta m'għandhiex tigi kkundannata tħallas lill-attur is-somma ta' €159,000 li għaddiet lil terzi mingħajr l-awtorizzazzjoni tiegħu minkejja li obbligat ruħha proprju bil-kontra.

Is-soċjetà konvenuta għamlet kontro talba għad-danni fejn qed tgħid illi fil-fatt kien l-attur li kkawża d-danni lilha bil-proċeduri ġudizzjarji li istitwixxa kontriha, inkluż mandat ta' sekwestru kawtelatorju. Il-konvenuta la gābet prova ta' dawn id-danni li tgħid li sofriet u wisq inqas li għandu jinżamm responsabbli għal xi ħsara l-attur. Kif ġie muri, l-attur kellu kull dritt jikkawtela u jissalvagwardja d-drittijiet tiegħu.

Għalhekk u għal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti qiegħa taqta' u tiddeċiedi l-kawża billi tilqa' t-talbiet tal-attur bl-imġħax mill-15 ta' Marzu 2016, u cioè mid-data meta s-soċjetà konvenuta ġiet notifikata bir-rikors maħluf tal-attur u tiċhad it-talbiet rikonvenzjonali tas-soċjetà konvenuta rikonvenzjonanta.

L-ispejjeż tal-kawża prinċipali kif ukoll tal-kontro talba jiġihallu mis-soċjetà konvenuta.

IMHALLEF

DEP/REG